

Szerkesztőség

Arad, Acsar-palota.

Kiadóhivatal.

Birt. Regele Ferdinand

(József főherceg-ut.)

(Aradi Nyomda Vállalat)

Sürgönyeim: Közlöny, Arad

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Három évre 840 Lej

Két évre 420 Lej

Egy évre 210 Lej

Havonta 70 Lej

Hirdetések elszámolás szerint

Majjelenik naponta raggal

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap

5 lej. Bucurestiben 50 banivó

több.

Inflációt akart

Franciaország pénzügyminisztere, de a szenátus egyöntetűen felviharzó ellenállása szinte abban a pillanatban elsodorta őt a miniszteri székből. Clemens francia pénzügyminiszter lemondott, helyesebben le kellett mondania, mert inflációt akart. Ez a tanulságos eset bizonyos mértékben ránk is vonatkozik. Nem is olyan régen Romániában komoly sajtó-organumok és rövidlátó pénzügyi szakemberek az infláció után sóvárogtak és formális pressziót igyekeztek gyakorolni a kormányra, hogy az indítsa meg a bankóprést. Franciaország politikuskai komoly és figyelő szemmel nézték az utóbbi évek finánciális életének folyását és minden kétséget kizáróan látták, hogy ahol megindították a bankóprést, ahol az inflációs pénzügyi politikára tértek át, ott kéréllhetetlenül elpusztult az illető ország valutája.

Az első áldozat Szovjetország volt. Még élénken emlékezünk a szovjetmilliárdokra, amikkel Moszkva elárasztotta a hatalmas országot, esztendőnkön állandó humortéma volt a szovjetrubel, amikor kiló és mázsaszámra mérték a pénzt. Utána jött Lengyelország a maga lengyel márkáinak megszámlálhatatlan milliárdjaival és a nemzetközi tőzsdéken mosolyra torzult a száj, ha csak kiejtették azt a szót: lengyel marka. Bécset és Budapestet is az infláció hajtott a pénzügyi katasztrófa felé és még most is nyögi mindkét állam azt, hogy az inflációs pénzügyi politikára tért át. A német marka szédületes zuhanása még annyira a köztudatban van, hogy fölösleges is beszélni erről. Franciaország politikuskai pedig maguk előtt látják a tönkrement valutájú országok sorsát. Érthető tehát, hogy a francia politika számottevő tényezői mindent elkövetnek, hogy az ország ne rohanjon a vesztébe. Ezért idegenkednek ott annyira az inflációtól. Franciaország a frankot talpra akarja állítani, ezt pedig inflációval aligha lehet.

Minden ország csak úgy tudja a valutáját szánálni, ha emelni tudja pénzének külső és belső vásárló erejét. Ez a kötelessége különben minden állam pénzügyi kormányának, nem pedig az infláció.

Három napig vár
Románia Németország válaszára

Ha a kitűzött határidőben a német kormány nem tesz közeledő lépést, életbelépnek a gazdasági megtorlások

(Bucuresti, április 3.) A külügyminiszterium hivatalosan jelenti, hogy a jóvátételi bizottság elhárította magától a román-német konfliktusban a döntéshez való illetékeséget. A jóvátételi bizottság határozata megegyezik Románia álláspontjával. Ezért a kormány felhívja Németországot, tegyen közvetítő javaslatot a vitás kérdések megoldására. Bratianu Vintila pénzügyminiszter és Duca külügyminiszter tegnap behatóan tanácskoztak a Németországgal szemben teendő hivatalos lépések

ügyében. Minthogy Németország kérte a jóvátételi bizottság döntését, amelyet magára nézve kötelezőleg elfogadott, a döntés után Románia három napig vár Németország válaszára, ami azonban nem érintheti a román követelések jogosságát. Amennyiben Németország három napon belül nem tesz javaslatot a kérdés békés megoldására, úgy a kormány berlini követe útján értesíti a német külügyminiszteriumot a már tervbe vett gazdasági megtorló intézkedések életbe lépéséről.

Marghiloman résztvesz az Averescu-kormányban

Kombinációk és fuziók tervek a belpolitikai életben.

(Bucuresti, április 3.) A fővárosban, de az egész országban, főleg Erdélyben, szélében-hosszában beszélnek már a Marghiloman-párt s Averescu-párt közötti fuzióról. Politikai körök befejezett ténynek veszik a közeli fuziót és messzemenő politikai jóslásokba bocsátkoznak Averescu és Marghiloman szerepét illetően egy esetleges új kormányban. A Cuvantul, amely általában jó forrásokból szerzi politikai információit, mai számában a következőket írja: Marghiloman pártja ugyan jobban szeretne volna, ha a Maniu-féle nemzeti-párttal fuzionálhatott volna, de mivel Marghilo-

man Sándor a nagy fuzió idején beteg volt és mivel Maniu nem küldött neki fuzióra való felhívást, a terv egyelőre megmaradt tervnek. Averescuval való komoly fuzióról egyelőre nincsen szó, azonban Marghiloman egy új Averescu-kormányban szívesen elfogadná a pénzügyminiszteri tarcát, egyrészt, hogy politikai pályáját produktív munkával fejlessze be és méltatlanul meggyógyított egyéniségét rehabilitálja, más részt, hogy Romániát a mai pénzügyi kríziséből kimentse. A lap cikke végén megjegyzi, hogy ehhez az előfeltétel egy már létező és nem egy reménybeli Averescu-kormány.

Meggzűnt

a „Budapester Strasse“ Berlinben

A község tanács a magyar fővárosról elnevezett utcát Ebert elnök nevére keresztelte el.

(Berlin, április 3.) A német főváros két uccájának átkeresztelésével nagy vihar támadt, úgy a berlini városi képviselőtestület ülésén, mint a sajtóban. A főváros képviselőtestülete szótöbbséggel elhatározta, hogy a Budapester Strasset és a vele egy vonalban levő Sommer-Strasset a most elhunyt Ebert birodalmi elnökről nevezik el. A szavazást rendkívül heves vita előzte meg. A jobboldali pártok ugyanis — Budapest, illetve Magyarország esetleges érzékenysége való tekintettel azt javasolták, hogy az Ebertről elnevezendő ucca kiválasztását bízzák a tanácsra. A javaslatot így is fogadták el és ennek dacára azonban a szocialisták újabb javaslattal állottak elő, hogy az átkeresztelendő utcák éppen a Budapester-strasse s

a Sommer-strasse legyenek. Bár az elfogadott és az utóbbi javaslat között nagy ellentmondás van, a tanács a jobboldal heves tiltakozása ellenére a szocialista indítványt szavazásra bocsátotta. A kommunisták együtt szavazták a jobboldalal és a Budapester-strasse átkeresztelése ellen foglaltak állást, míg a szocialisták, a demokraták és a centrum az átkeresztelés mellett szavaztak. A tanács határozatát a közvélemény igen vegyes hangulattal fogadta. A sajtó egy része helyesli a határozatot, míg nagyobb része helyteleníti. A Berliner Tageblatt tüntetően követelte az átkeresztelést, míg a Lokalanzeiger leszögezi, hogy a német nemzeti pártok mindig tiltakozni fognak az ellen, hogy Magyarországot és annak székesfővárosát megbántsák.

Prefektus, mint szenátorjelölt.

Bonyodalmak a csiki választás körül. A Magyar Párt tiltakozása a belügy miniszterhez.

(Cluj, április 3.) Az Erdély területén érvényben levő választási törvény úgy intézkedik, hogy köztisztviselő csak abban az esetben vállalhat képviselői, vagy szenátori jelöltséget, ha a választás határidő megelőzően legalább 30 nappal lemond hivataláról. A választási törvénnyel ellentétben Florea Gyula csikvármegyei prefektus, mint szenátorjelölt hetek óta járja a csiki kerülethez tartozó községeket és a maga részére híveket toboroz, anélkül, hogy lemondott volna állásáról. Mivel a csikvármegyei kerületben a szenátor választást legkésőbb április 24-én megtartják, a prefektusnak a törvény értelmében legalább március 23-án kellett volna bejelenteni és publikálni lemondását. Minthogy ez a mai napig nem történt meg, a Magyar Párt vezetősége kérdést intézett a belügyminiszterhez, hogy joga van-e a prefektusnak a saját részére szavazatokat gyűjteni, egyben az érvényben levő választási törvény alapján kérte a belügyminisztert, hogy a prefektust tiltsa el a saját érdekében való korteskedéstől.

Magyarország gazdagodik.

A népszövetségi főbiztos kedvező jelentése.

(Budapest, április 3.) Ma jelent meg Smith népszövetségi pénzügyi főbiztos tízedik havi jelentése, amely elsősorban azt szögezi le, hogy a kölcsönre lekötött jövedelmek összebevétele 314.866 millió papirkoronát tett ki, míg az összes állami bevételek februárban meghaladták az 54.6 millió aranykoronát, ami 7.8 millió aranykoronával több, mint a népszövetségi előirányzat. A tiszta bevétel 13 millió aranykoronával mulja felül az előirányzatot. A jelentés kitér a köztisztviselők kérdésére is, amelynek végleges megoldását tudvalevően a Népszövetség legutóbbi genfi tanácsülése elhalasztotta. A főbiztos Magyarország külkereskedelmi forgalmát igen kedvezőnek látja. Jó jelnek tekintti, hogy a Nemzeti Bank váltótárcája februárban 170 milliárdal csökkent és a bankjegyforgalom is 200 milliárdal kisebb lett. Ezzel szemben a bankérckészlete állandóan gyarapodik és jelenleg a bankjegyforgalomnak nem kevesebb, mint 61.3 százalékát teszi ki.

Modern leányrablás.

A szerelmesszívű vetélytárs autón megszóktetett egy menyecskét és egy menyasszonyt.

(Saját tud.) Az egyik közeli község lakosságát olyan esemény tartja izgalomban, amely minden regénynél érdekesebb és vetekszik a legszenzációsabb filmekkel. Csütörtökön az esti harangszó után kioltott lámpással egy sötét autó robogott végig a község mellett elhúzódó országúton. A község szélén az automobil megállt és két lefátyolozott hölgy szállt fel rá. Többen látták a jelenetet. Köztük Jegyző Péter gazdálkodó is, de akkor még nem sejtette, hogy az egyik hölgy, a szülők bundába burkolóztott nő a saját menyasszonya, Kovács Veronika és a másik Leleszi Vendelné, a község egyik tehetős gazdájának felesége. Az autó ezután megindult, kigyújtott reflektorokkal furta bele magát az éjszakába. Pár nap múlva kiderült azután, hogy a két nőt Molnár Sándor 22 éves nőtlen gazdálkodó szóktette meg a technika vívmányainak felhasználásával és őket egyik földbirtokos barátjának kastélyába vitte. A regény háttérét a következőkben rajzolhatjuk meg: Leleszi Vendel, akit felesége most elhagyott, 17 éves korában nősült meg és ma sem több 18 évesnél. Felesége nem akart hozzá menni, de szülei ráparancsolták a leányra, hogy férjhez kell mennie a kijelölt vőlegényhez. Az esküvő meg is történt. A másik romantikus szereplő, Kovács Veronika, mint mondják, a község legszebb lánya s alig múlt 18 éves. Vagy husz leány megkérte már a kezét, de a leány mindenkit kikoszorózott, mert a szíve Molnár Sándorhoz, az autós szóktetőhöz húzott, aki az egész környék elismerten legjobb gazdálkodója. Két éve udvarolt már a leánynak, de a szülők

hallani sem akartak a házasságról és fél évvel ezelőtt Jegyző Péterrel, a községi bíró fiával jegyezték e Veronikát. Az esküvőt a húsvét utáni első vasárnapra tűzték ki. A határidő veszedelmesen közelgett, amire Kovács Veronika a boldogtalan Leleszi Vendelné asszonnyal együtt felkereste Molnár Sándort, hogy mentse meg őket, mert különben öngyilkosok lesznek. Molnár Sándorban fel-

lobbant ősi nemzeti családjának lovagiassága és megszervezte a renyves szóktetést. Kovács Veronika szülei, akiknek felsülésén az egész falu nevet, már hallanak arra, hogy jóváhagyják a váratlan házasságot, annál is inkább, mert az eddigi vőlegény, a történetek után aligha teszi ki magát a botránynak. Leleszi Vendelné ügyében azonban alkalmasint még beleszólása lesz a hatóságoknak.

Lederer súlyosan vádolja feleségét.

Borzalmas titkok a budapesti nagyvágó halála körül. Ledererné kétségbeesetten védekezik férje súlyos vádlomása ellen.

(Budapest, április 3.) Bubic vizsgálóbíró ma ismételtén kihallgatta Lederernét, aki Riegler Bernát dr. német tolmács útján tudomásul vette férjének a csendőrigyészesség előtt tett súlyosan terhelő vallomását. Lederer ugyanis a sokféle korábbi vallomások után legutóbb azt vallotta, hogy a felesége *nógatta őt a gyilkosságra*, mert pénzre volt szükség. Egy vidéki nagynénjüket is azért hívtak Budapestre, hogy *megöljék a várható örökség érdekében, de az asszony az ópiummal feltöltött likőrös poharat nem fogadta el*. Ekkor a felesége őt legyávázta és *igy került sorra Kodolka*. Karácsony előtt a felesége *ópiumot kevert Kodolka ételébe* és azt akarta, hogy elalvás után ő (Lederer) felvágja Kodolka ereit. Ő ezt meg is próbálta, de megijedt a vértől és ekkor kötözte be a felesége Kodolka csuklóját. Kodolkával, aki reggel ébredt fel, az asszony elhitette, hogy *éjjel rosszul volt, leestett a divánról*. Vizkereszkor Kodolka ismét eljött és *elhozta a hetvenmilliót*. A felesége éjjelre ott marasztalta és ekkor is ópiummal altatták el. Éjjel történt az is, hogy *felesége sürgetésére ieltette Kodolkát. A feldarabolást az*

asszony végezte.

Ledererné halásápadtan, izgatottan hallgatta a szörnyű vallomást, aztán megszólalt:

— Egy szó sem igaz, én csupán arra kértem, hogy szabaduljon meg tőle, mert erkölcstelen ajánlattal üldöz.

A vizsgálóbíró arra kérte Lederernét, hogy ismerjen be mindent. A férje azt is vallotta, hogy akkor éjjel ő annyira fel volt izgatva, hogy még a feleségét is le akarta löni. De addig csókolgatta és biztatta, hogy most már van pénz, szép lesz az élet, amíg lecsillapodott. Az asszony azt felelte, hogy hagyják őt addig pihenni, amíg magától jelentkeznek vallomásra. Akkor majd részletesen elmond mindent.

SPORT

O Camp—AAC bajnoki football-mérkőzés f. hó 5-én a Str. Teodor Serb (Török Gábor-u.) sporttelepen délután 5 órakor, előzetesen délután 3 órakor Hakoah—AAC I B. csapatok mérkőzése.

O OLYMPIA—AMTE bajnoki

football mérkőzés vasárnap, április 5-én fél 12 órakor az övartéri sporttelepen.

Eladták

a Habsburgok híres perzsaszőnyeget.

Az osztrák kormány két és félmillió aranyfrankot kapott a Habsburg-család legértékesebb szőnyegéért.

(London, április 3.) A jóvátételi bizottság határozata értelmében az osztrák kormány megvált a detronizált Habsburg-ház családi vagyonának egy részét alkotó perzsaszőnyeg-gyűjteménytől is. A legértékesebb perzsaszőnyeget egy angol kereskedő cég vásárolta meg. A vételárát nem publikálták, Londonban azonban úgy tudják, hogy az angol cég két és fél millió frankot fizetett az osztrák kormánynak a Habsburg-család perzsaszőnyegéért. Ezt a hatalmas összeget az osztrák kormány a bécsi műgyűjtemények restaurálására és rendbentartására akarja fordítani. A gyönyörű szőnyeg Schönbrunn kastélyának lépcsőházában függött. 1550 körül készült Perzsiában, Iszpahánban és a perzsa szőnyegművészet klaszszikus korszakának egyik leggyönyörűbb remeke. Később, alkalmasint ajándékképpen Nagy Péter orosz cár udvarába került. Valószínűnek tartják, hogy az akkori perzsa sah adta a szőnyeget Nagy Péternek ajándékként. Nagy Péter cár azután 1698-ban, amikor Bécsben meglátogatta I. Lipót császárt, nekiajándékozta az értékes szőnyeget. Az angol cég nyilvános árverést akar rendezni, hogy a ritka értékű műkincsen nagy nyereséggel tudadhasson.

TARCA

A női nem felsőbbsege.

Írta: Stella Adorján.

Önagysága, ugynevezett legjobb barátnóm, hátradólt a kereveten, mint egy Maupassant-novella hősnője és finom ironiával szegte le:

— Nekem maga prédikálhat, kedves barátom, a férfielme fölényéről, mégis mi nők vagyunk a felsőrangú lények. Mi képviseljük a kulturát és maguk az ősi vadságot, mi a finomságot, maguk a brutalitást. Maguk a multhoz, az emberiség őskorához vannak közel, mi a jövő világrendszeréhez. Érti?

— Őskori felfogásomhoz képest elég jól.

— Nem baj, majd én megmagyarázom. Maguk képviselik az erőszakot. Csak mi nők kulturálódunk ki az elmúlt évezredek alatt, maguk még mindig vademberek. A nő finomsága az elsőrendű új korszakot jelenti. Mikor tartanak maguk ott, ahol mi! Hígyje el, hogy egy férfi csak annyit ér, amennyi női tulajdonság van benne, mint azt Weininger, ez a jó öreg tudós bácsi, olyan találóan megjegyezte...

— Pardon, nagyságos asszonyom, — mondtam szerényen, — Weininger nem volt öreg, sőt igen fiatalon költözött el az élők sorából.

Önagysága nem jött zavarba.

— Jó, hát akkor nem volt öreg, amikor élt és még fiatal volt, de képzelje el, ha ma élne. A mi körünkhez viszonyítva, bizony, elég idős volna már!

Erre nem volt ellenvetésem. Nem is lehetett. Önagysága most felugrott a Maupassant-féle kerevetéről.

— Bocsásson meg, én most átlötözöm; el kell mennem. Várjon meg mindenesetre, egy darabig elkísérhet. Addig a konyakkal és szivarral szórakozzon.

Eltűnt az ajtó függőnye mögött, magamra hagyva engem a konyakkal, a szivarral és gondolataimmal. Miután nem iszom és nem szivarozom, kénytelen voltam gondolkodással eltölteni azt a másfélórát, amelyre önagyságának mulhatatlanul szüksége volt. Ilyeneket gondoltam:

— Igaza van ennek a bibájós nőnek. Mégis a férfiak képviselik a brutalitást, a durvaságot az életben. Isznak, cigarettáznak, hajszolják a vad élvezeteket, káromkodnak. A szórakozásaik? A kártya, ahol anyagilag vagy, a sport,

ahol testileg teszik egymást tönk-re, egyformán rettenetes. Halálra rugdoszák egymást és ezt nevezik futballnak, halálra kineznek egy lovat és ezt nevezik díjlovaglásnak, karddal támadnak egymásra egy bálí összeütközés miatt. Végül ahogy csak lehet, okkal vagy ok nélkül, háborút hirdetnek és gyilkolják felebarátait, mint az ősemberek, ok és cél nélkül. Ezzel szemben a nők! Mi már külső ruházatunkban is a harcot jelentjük, míg ők a gyors mozgást és a küzdő mozdulatot megakadályozó lenge és elomló ruháikban a békét és a harmóniát szimbolizálják. Jó téma, ezt meg is fogom írni egy cikkben. Remek cikk lesz. Szép, komoly cikk!

Mire befejeztem a cikk geometriai felállítását, önagysága is befejezte az öltözködést. Ott állt előttem negyven évének varázserejű ifjúságában. Lovagló-kosztümöt viselt, formás bicsest és fényes lakkozott kancát. Kecses keménykalapiját a kezében tartotta, hogy még tovább csodálhassam egészen rövidre nyírt habifrizuráját. Gyönyörű volt! Ahogy megfordult, láttam, hogy frissen van kiborotválva hófehér nyaka.

— Indulhatunk? — kérdeztem teljesen elbűvölve.

Önagysága bevult a nadrágja

zsebébe, kivette óráját és így szült:

— Nem még. Csak öt órára rendelttem a lovat. Még eldiskurálhatunk egy kicsit. Nem iszik?

— Ó, köszönöm, kézsók.

Töltött és gyors egymásutánban lehajtott három stamperli konyakot. Aztán rágyújtott egy cigarettára és lehajtotta a negyediket. Az ötdikénél már nagyon csapkodott lovaglócsatorával, a hatodiknál elmesélte tervét.

— Ma rekordot akarok javítani az ugratásnál, még ha meg is döglik alattam a Sári. Ismeri a Sárít? Az a kedvenc kancám. Imádom a sportot. Most mi is megalakítjuk a női futball klubot. Már alig várom, hogy játszhassak. Center leszek. Isteni lesz belerugni a kancába. Már edzem magam. Dél előtt mindig vívok. Tegnap egy kapitánnyal vívtam. Jobban vívok, mint ő, pedig négy évig volt háborúba. Imádom a lovakat és a kármokodást. Mi az, maga nem iszi? Na, kocintsunk. Szervusz, öcsém, azt a hétszentességét ennek a világnak...

Ráittott a vállamra. Hirtelen megéreztem a nők felsőbbseget.

— Remek cikk lesz. — gondoltam magamban. Szép komoly cikk. A humor-rovatban.

Páterem és Péterem,

ott voltam a templomban, amikor a szószékről háromnegyed órán át kis mérges nyilakat döfött testembe és lapom testébe. Erdemes volt megszületnem, mert elértem azt az üdvöt, hogy névszerint kipredikált egy nagy város templomának szószékéről, ami viszont nem minden halandóval esik meg Nagyöjt hetében, ájtatosságok idején. Ön nagyszerű ember, kedves Páter Péter. Kitünően tud mennydörögni, villámokat szórni, sóhajtozni, fuvolázni, szidni rágalmazni, uszítani és lesajnálni és még kitünőbb tud — kacagtatni. A hívők mulattak és ha nem nézett volna le bánatosan a falról a szomoruzemű Megváltó, tán még el is felejtették volna, hogy a templomban vannak.

Bizony, mondom Önnek „Átyám”, az emberek a templomban nem mulatni mennek. Legálább is Aradon nem. Inkább imádkozni, elmélni, szentbeszédeket hallgatni és lelkileg megtisztulni. Ha mulatásra vágyuk szívük és lelkük, elmennek a színházba, moziba, varietébe és más ilyen helyekre. Eddig még meg nem történt, hogy valaki elcserele volna a templomot valamilyen szórakozóhellyel, igazán nem hiszem, hogy a jezsuita-rendi alkotmány paragrafusai ilyesmit megengednének.

Ön engem, az ujságíró kövekkel és válogatott gorombaságokkal dobált meg és én — akárhogy is szeretném — még sem tudok hasonlókkal felelni. Anatole France, mesterem és tanítóm gyönyörű könyveiben nem találtam gorombaságokat, legkevésbé rágalmat és elferdítéseket. Ez izlés dolga és hogy melyik hang a nívósabb, annak elbírálását arra a közönségre bízom, amely hallgatta az Ön beszédét és amely naponta olvassa az én írásaimat is.

Én meghallgattam Önt egy hús márványoszlopnak támaszkodva. Most kérem hallgasson ön is engem. Beszélni akarok és ezt mondom: Nem vonhatom Önt felelősségre, mert pap, reverendát visel, fejét tisztelteméltó fővegdisziti és aszószék, ahonnan durvaskodik, negtámadhatatlan méltóságos pieesztál. Miért nem áll ki valamilyen világi helyiség deszkájára, ahol nem védi a szószék immunitása, miért nem rágalmaz, vádol, guanyo, uszit, vagdal és mennydörög benne? Itt majd megfelelünk Önnek a magunk módján: nívósan, disztigváltan, intelligensen, hozzáértéssel. Mert mi ujságírók igr szoktunk. Egyebekben nyugolják meg: az ön aradi erősen hevi érdekű és keskenyvágánvu szereplését mélyen elítélte Arad katlikus társadalmá és az elítélésben nem fukarkodtak a uszteletrenéltó minorita atyák sem. Még valamit: Páter Olasz Pétert m nem ujságíró, hanem az aradi katlikus gimnázium Komoly törtnelemfanárai a nagy nyilvánosság előtt hazugnak bélyegezték. Holan kirradíkalhatja őket is...

Kroly Sándor.

Volt magyar képviselő családi tragédiája.

Öthónapi fogházra ítélték, mert megölte felesége csábitóját.

(Budapest, április 3.) Óriási feltűnést keltett az elmúlt ősszel, hogy Katona Imre volt nemzetgyűlési képviselő Berettyóújfalú vendéglőjében agyonlőtte Varga Dénes 23 éves berettyóújfalui tanítót. A tett oka az volt, hogy Katonának olyan líresztelés jutott a fülsébe, hogy feleségének viszonya van Vargával. A tett elkövetése után a volt képviselő önként jelentkezett a rendőrségen, ahol letartóztatták és mind e mai napig vizsgálati fogságban ült. A debreceni törvényszék Koháry tanácsma tárgyalta a bűnpert. Az ügyészség szándékos emberölés címén emelte a vádat. A tárgyalás megnyitása után Katona bemondta személyi adatait, melyek szerint

50 éves, földbirtokos, tartalékos százados, a harctéren számos kiüntetést szerzett. A személyi adatok felvétele után a védő zárt tárgyalást indítványozott, amelynek a bíróság helyt is adott és kiúrtette a tárgyalótermet. A zárt tárgyalás megszakitás nélkül este 9-ig artott. Több mint husz tanút hallgattak ki. Tíz óra tájban hirdette ki Koháry bíró az ítéletet. A törvényszék büntetésnek mondotta ki Katona Imrét erős felindulásban elkövetett emberölés vétségében és ezért öthónapi fogházra ítélt. A büntetést az elszenvedett vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vették és elrendelték azonnali szabadlábra helyezését. Az ítélet ellen úgy a vádlott, mint az ügyész felbezett.

Lemondott a francia pénzügyminiszter

A francia szenátus erős tiltakozása az inflációs politika ellen.

(Páris, április 3.) A francia politikai életben nagy bonyodalmat okoz a francia frank újabb esése és a jelenlegi kormány gazdasági politikájának eredménytelensége. A legjellemzőbb és a legérdekesebb, hogy a *Loucheur-csoport*, amely eddig támogatta Herriot kormányát, elhatározta, hogy támogatását megvonja és ezzel Herriot kormánya rövidesen kisebbségbe kerül. A kamara tegnapi ülésén a *Rotschild* báró ellen emelt választási vesztegetés vádjára is annyira kiélesedett, hogy a kormány csak nagy nehezen tudott egy szavazattöbbséget biztosítani. A nemzeti blokk erre kivonult az üléssteremből és kimondotta a passzivitást. *Painlevé* kamarai elnök erre tárgyalásokat kezdett a jobboldallal és a tárgyalások eredményeképpen a nemzetiek már fel is adták a passzivitást s elhatározták, hogy a kamara ülésére visszatérnek. Újabb nehézségeket okoz azonban Herriot miniszterelnöknek a francia frank newyorki esése, amit Coolidge elnöknek az a nyilatkozata idézett elő, mely szerint Amerika nem ad többé pénzt fegyverkezésre és ezt úgy értelmezik, hogy Franciaország nem számíthat többé az amerikai pénzügyi támogatására. *Marshall* volt pénzügyminiszter a pénzügyi törvényről mondott birálatában kijelentette, hogy az azelőtt annyira kedvező francia pénzgazdaság lassanként még a belső bizalmát is elveszíti. A volt pénzügyminiszter szerint a bajok egyedüli orvoslása a bajokat előidéző okok megszüntetése.

A legutóbbi napokban a szenátusban is erősen fokozódott az izgalom a kormány pénzügyi programja miatt. Az izgalom tetőpontra hágott, amikor a pénzügyminiszter vonakodott válaszolni arra a kérdésre, hogy mik igazak a küszöbön álló inflációs politikáról szóló hírekből. *Clementel* végül is bejelentette, hogy a kormány a kereskedelem céljaira szándékozik új bankjegyeket kiadni, amelyek külön fedezettel bírnának és a bejelentést a szenátus általános megdöbbenéssel vette tudomásul. A lesújtó hatásról értesítették azonnal Herriot miniszterelnököt is. A nyomában el-

terjedt hírek szerint *Herriot* és *Clementel* között súlyos nézeteltérések keletkeztek, miután a pénzügyminiszter a szenátusban tett kijelentéseire a minisztertanácstól nem kapott felhatalmazást. A szenátusi ülés végén *Clementel* helyesbíteni akarta első, az inflációról szóló bejelentését, de *Herriot* kijelentette, hogy jobban szeretné, ha a kérdést egyáltalában nem tárgyalják a költségvetés általános vitájának során. Beszéde végén azonban úgy a közepről, mint a jobboldalról kiáltozni kezdtek:

— Lemondani! Lemondani!

Az ülés végén *Clementel* azután be is nyújtotta lemondását. Utóda *De Monzie* szenátor lesz.

Megdrágul az egységes kenyér.

A miniszterium felemelte az integrálist árát.

(Saját tudósítónktól.) Az integrál lisztjez beszerzendő buzamennyiség vásárlása elé az utóbbi időben akadályok gördültek. Az új lisztrendelet megjelenése után Aradra több ajánlat érkezett, amely szerint az ajánlattevők hajlandók voltak bármilyen mennyiségű búzát maximális áron vagon-tételben a város rendelkezésére bocsátani. Arad azonban ugyanekkor olyan mennyiségű liszt- és búzakészlettel rendelkezett, hogy nemcsak a város lakosságát, hanem az egész megyét is el tudta volna látni liszttel. A város eme nagy feleslegének híre ment egész Erdélyben és a regátban és több városból naponta érkeztek kérések a lisztellenőrző bizottsághoz, hogy Aradról megfelelő mennyiségű lisztet utaljon ki az illető város lakosságának. A legfelsőbb lisztellenőrző bizottság ezeket a kéréseket mind helyben hagyta és így a városnak lassankint fogyóban volt a terménykészlete. Az aradi malmok közben a régebben ajánlatot tett terménykereskedőktől és termelőktől ismét búzát akartak vásárolni, azonban most már mindenütt elutasításra találtak, amikor arra került a sor, hogy a búzát maximális áron adják. A város vezetősége, illetve a lisztellen-

őrző bizottság nem akart a végső eszközhöz, a rekvirációhoz folyamodni, ezért kéréssel fordult az ipar- és kereskedelemügyi miniszterium mellett működő lisztellenőrző bizottsághoz, hogy engedélyezze az integrál-liszt maximális árának emelését. A megfelelő indokolással ellátott felterjesztésre ma érkezett meg a távirati válasz a kereskedelemi minisztertől, amely arról értesíti a város vezetőségét, hogy az integrál-liszt kilóját 12 lejről 13.50 lejre emeli. A város vezetősége és az aradi és aradmegyei lisztellenőrző bizottság még érdemlegesen nem foglalkozhatott a távirati rendelettel, legközelebbi napokban azonban összeül a bizottság és előreláthatólag az integrál-lisztből sütött kenyér kilogrammját — tekintettel a liszt maximális árának emelkedésére — 11 lejről 12 lejre fogja emelni.

Harc az örökségért.

Orssich-Batthyány grófnő tébolydába záratta épelméjü nővérét.

(Bécs, április 3.) Az osztrák főváros legujabb botrányának középpontjában Orssich grófnő áll, aki a néhai Batthyány hercegnek volt azelőtt felesége. Orssich grófnő nővérét, az 59 éves Holzmann Adélt egy örökségi perlekedésből kifolyólag tébolydába záratta. Holzmann Adélt Orssich grófnő havonta két és fél millió koronával támogatta. Holzmann Adélt azonban evvel a támogatással nem elégedett meg, azt állítja, hogy nővérének első férje, vagyis elhunyt sógora, Batthyány herceg végrendeletében nagyobb összeget hagyott reá, nővére azonban ezt nem akarja neki kiszolgáltatni. Hiába erőstette Orssich grófnő, hogy első férje mit sem hagyott nővére, Holzmann Adélt azt követelte, hogy betekintést nyerheszen a végrendeletbe. Ezt a követelést Orssich grófnő elutasította, mire Holzmann Adélt gyámjaita még inkább megerősödött és fenyegető leveleket írt nővéreinek. Orssich grófnő e levelek alapján a bíróságtól kieszközölte nővéreinek gyámság alá való helyezését és a gyám ő maga lett. Ez Holzmann Adélt még jobban elkészerítette és tovább írogatta leveleit nővéreinek, mire Orssich grófnő néhány hét előtt tébolydába záratta nővérét. Holzmann Adélt a steinhofi elmeógyógyintézetbe került, ahonnan levelet csempészett ki egy ismerőse számára, amelyben panaszkodik, hogy nővére ép elmével tébolydába záratta, csak azért, mert szabadulni akart tőle. Az eset Bécsben nagy feltűnést kelt, mivel Holzmann Adélt ismerősei teljesen épelméjűnek tartják. Az illető, akihez levelét intézte, megbízott egy ügyvédet, hogy az szabadítsa ki Holzmann Adélt a tébolydából és egyuttal tisztázza azt, vajon Batthyány herceg, Orssich grófnő első férje, tényleg hagyományozott-e nagyobb összeget végrendeletében sógornőjének?

— Kereskedők a pénzügyminiszternél. Bucurestiből jelentik: Bratianu Vintila pénzügyminiszter tegnap ismét fogadta a kereskedők küldöttségét, akikkel az üzleti szerződések meghosszabbítása ügyében folytatott tanácskozást. A megbeszélésről nem adta a kommunikációt.

Megvadult bika.

Üldözés közben több embert felöltött a dühöngő állat.

(Budapest, április 3.) Ma délután az állatorvosi főiskola előtt egy henteslegény által vezetett bika az autótülköléstől megvadult s kitépte magát vezetője kezei közül. Majd vágatni kezdett és a Baross-téren keresztül a Thököly ut felé rohant. A kerékpárosok egész serege vette üldözőbe a bikát, de teljesen eredménytelenül. A bika rohanása közben felöltött és a levegőbe dobott egy tisztviselőt, aki elájult. Az Aréna-ut sarkán posztoló rendőrt is felöltötte. A Stefánia-utnál pedig belerohant a bímészködő tömegbe és többeket felöltött, akik valamenynyien súlyosabban megsebesültek. Végül az egyik mellékútcában posztoló Varga Balázs rendőr több revolverlövessel agyonlőtte a megvadult bikát.

SZÍNHÁZI MŰVÉSZET

Tanase bucurestii revütársulatának aradi vendéjátéka. Ma este mutatkozott be Arad közönségének Tanase, a legkiválóbb román komikus, aki már első fellépésével meghódította az aradi közönséget. Szellemes és ötletes revüt mutattak be Tanase társulatának tagjai olyan színes és nagyszerű rendezésben, hogy a közönség nem győzte tapsokkal honorálni a művészeket. Natalia Pavelescu, Tuchi Eremia, Tanase, Radulescu, Codrut, Pizone, a többiek és az 50 tagu balletkar nagyszerű fejelemzettséggel, pompásan gördülő előadásban mutatták be az aktualitásokkal tele revüt. Az előadást Tanase társulatának 24 tagu zenekara kísérte. A közönség kitünően mulatott és a bucurestii revüsínház szép sikert könyvelhet el magának. (—gh.)

Az aradi Thália-kabarcában másodszer került színre tegnap este Polgár László és Csányi Mátyás nagyszerű operettje a „Tóbiás” a mely előreláthatóan műsordarabja marad a Thália-kabarcának, amelynek műsorát Inke direktor állandóan friss ötletekkel fűszerezi.

Magyar darab premiére Bécsben. Bécsből táviratozzák: Érdekes színházi premier lesz Bécsben a közeljövőben. A Deutsches Volkstheater április 18-án mutatja be Harsányi Zsolt Mikszáth Kálmán regényéből dramatizált vigjátékát, a „Vén gazember”-t.

Bucsuzik a Nagyasszony... Follinuszné-Csigházy Etelka fél százados művészi mult után még egyszer odaáll a rivalda elé, még egyszer felcsendül az aradi színházban bánatosan meleg hangja és a megilletődött közönség előtt felelevenül néhány órára a magyar színpad dicső multja, amelynek a Nagyasszony egyik jellegzetes alakja. És a végső bucsu méltó lesz hozzá és színészi multjához. Egykori kollégái és Arad kedvenc művészei mind készséggel állottak be abba a lelkes gárdába, amely a Nagyasszony bucsuján fellép. Hiszen a cél gyönyörű: meg kell menteni a Nagyasszonyt az életet elkerülő anyagi gondoktól, meg kell menteni attól, hogy most kelljen harcolnia a mindennapi, szűkös kenvérért. Felemelő ünnepség lesz Follinuszné bucsuja,

amikor felcseng a szívekben egy régen elfeledett és eltűnt szózat: a Szeretet szava... A Follinuszné

előadás az eddigi megállapítás szerint a husvétli ünnepekét követő szerdán lesz az aradi színházban.

Kivégzések egy bombamerénylet miatt

Skutariból táviratozzák: A vámhivatalban ma nagymennyiségű dinamit felrobbant és óriási pusztítást okozott. Az eddig megállapított kár meghaladja a többmillió dinárt. Egy kilométernyi körzetben minden ház megrongálódott. A robbanás következtében, amelyet merénylet következményének tudnak be, kihirdették az ostromállapotot. Több ellenforradalmárt, akiket a robbanás előkészítésével vádolnak, statáridőre halálra ítélték és a halálos ítélet azonnal végrehajtották rajtuk.

Verekedés az olasz parlamentben.

Képviselők ökölharcot vívtak egymással.

(Róma, április 3.) Kinos jelenetek játszódtak le az olasz kamara mai ülésén. Wiolla ellenzéki képviselő a fascisták ellen nagy támadó beszédet mondott. Egyszerre csak felállott Bottai fascista képviselő s a szónok felé ezt kiáltotta:

— Ostoba fráter!

Wiolla erre a szónoki emelvényről a fascista képviselőhöz rohant és arcába csapott, mire

nagy dulakodás keletkezett közöttük. Óriási zaj és felidulás támadt és az elnök addig rázta a csengőt, amíg az teljesen össze nem törött. Maffy kommunista képviselő Farinacchi fascista főtájkárt kezdte sértegetni, aki a kommunista képviselőhöz futott, hogy inzultálja, de a közbelépők a tetteges inzultust megakadályozták. Erre aztán a két képviselő kölcsönösen egymás arcába köpött.

Mikor öl a Salvarsan?

Aradi szakorvosok nyilatkozata a halálos salvarsanoltásokról. — Vigyázatlanság, hozzá nem értés okozta a hármas halálesetet.

(Arad, április 3.) Az egész országban nagy feltűnést keltett az a három hirtelen haláleset, amely Bucurestiben s Targovistében történt Salvarsan-oltás következtében. A halálesetek híre a közönség körében nagy riadalom keletkezett. Azok, akik eddig is kezelték magukat Neosalvarsannal, egyelőre tartózkodnak az újabb beoltástól. Megkérdeztünk több ismert aradi szakorvost és véleményüket kértük a halálesetekre vonatkozólag. Az orvosok nyilatkozatát a következőkben adjuk:

Dr. Memete Demeter az aradi polyklinika igazgató-főorvosa: — A Salvarsan kezelés következtében történt halálesetek nem újságok előttem. A hamburgi klinikán nemrégén nyolc halál történt egymásután. Ennek az oka többféle momentumra vezethető vissza. Vannak emberek, akiknek a szervezete nem bírja el a Neosalvarsant. A szakorvosok ezért nem adnak eleinte nagyobb adagot egyszerre, hanem kis adaggal kezdik és csak akkor fokozzák, ha látják, hogy a beteg szervezete bírja. A német Neosalvarsan a legjobb készítmény és ezért semmiesetre sem okozható a történt esetekért. Én mintegy 20—30.000 injekciót adtam, amióta Salvarsannal kezelek és mindeddig semmi baj sem történt. Tudom, hogy a közönség a halálesetek óta fél az újabb kezeléstől, azonban aggodalomra nincsen ok. A fontos az, hogy a beteg hozzáértő szakorvossal kezeltesse magát. Ha a készítmény valamilyen módon oxidálódik, feltétlenül mérgező hatása. Az ilyen készítményt azonban vörösbé játszó, barnás színéről meg lehet ismerni.

Dr. Korányi Barna, közközházi főorvos: — Aradon eddig egyetlen komoly baj nem fordult elő és a most történt három haláleset is szerencsétlen véletlennek tudom be. Az aradi szakorvosok mind Meister Lucius és Brunning

höchsti gyár Neosalvarsan készítményét használják, amely régen kipróbált és bevált szer. A halálesetek csak két körülmény folytán állhattak elő. Lehetségesnek tartom, hogy a készítményt tartalmazó fiolák üvege megrepedt szállítás közben, levegő férközött a gyógyszerhez, amely így oxidálódott. — A gyanus készítmény azonban határozottan felismerhető és a képzett szakorvos azonnal észreveszi a gyógyszer színváltozásán, hogy rossz. Lehetséges azonban az is, hogy a kezelőorvosok nem vizsgálták meg lelkiismeretesen a beteget és Neosalvarsannal kezelték, mikor nem lett volna szabad ezt megtenniük. Ugyanis, ha a betegnek régebben valamilyen agy, vagy májbaja volt, nem szabad azonnal Neosalvarsannal kezelni, hanem eleinte más szerekekkel és csak azután fokozatosan rátérni a Salvarsan-kezelésre. Az aradi orvosok működését a szerencsétlen halálesetek nem akadályozzák meg, tovább kezeljük betegeinket Salvarsannal és bizonyos vagyok abban, hogy kellő vigyázat mellett semmi sem történhetik. A most használatos német Neosalvarsan készítmények a legjobbak és sokkal jobban beválnak, mint a francia és orosz utánszatok. A fontos csak az, hogy szakértő orvos kezelje a beteget.

Dr. Werner Sanaor: — A rég királyságban történt hirtelen halálesetek semmiesetre sem róhatóak fel a német készítményeknek. A legjobban bevált szer a höchsti gyár Neosalvarsanja és a hiba legfeljebb ott volt, hogy az orvos nem ismerte fel a gyanus gyógyszert. A kanarisárga por vörösbé játszó színt kap, ha az üveg megreped és valamilyen módon oxidálódik, azonban ezt minden szakorvos azonnal észreveszi. A napokban én is kaptam egy küldeményt, amelyben egy ilyen fiola volt. Azonnal félretettem és nem használom.

1 leus papír.

Uj ötszáz leus bankjegyeket bocsátanak ki. — Gyors tempóban cserélik ki az öt és husz leuseket

(Saját tud.) Georges Duval ur egy jónévi cinkografial intézet tulajdonosa Párisban, ezenkívül pedig az a nevezetessége van számunkra, hogy ő az apja a román bankóknak. Duval ur műintézetében készültek az imponáló ezresek, a díszkrét százezesek és a még díszkrétebb husz lejesek. Ha sokat nem is érnek ezek a bankjegyek, a kiállításuk mindenesetre izléses és szép. Ezzel szemben a papírjuk a lehető legrosszabb, könnyen törik, rongyolódik, gyengébb a stabilitása, mint a zürichi tőzsdén. Jóformán alig lehet hibátlan és ép papírpénzt látni és különösen a kisebb címletek hamar mennek tönkre és válnak használhatatlanná.

Az egy és két lejes papírpénzek ércpénzre való kicserélése is azt célozta, hogy a sok felismerhetlenségig elrongyolódott egy és két lejes papírpénzek helyébe a könnyelműtlenebb, de nem szakadó ércpénz kerüljön forgalomba. Az egy és két lejes papírpénzek becserélése április elsején járt le és a Banca Nationala már el is küldte a kicserélt pénzeket Bucurestibe. Most, hogy az egy és két lejesek kicserélési határideje lejárt, fokozott erővel indult meg az elrongyolódott öt és husz lejes papírpénzek kicserélése is. A Banca Nationala fiókjai teljes értékben cseréli ki a rongyos pénzeket, feltétel az, hogy meg legyen ragasztva minden papírpénz és ne essen szét több darabra, azonkívül szükséges, hogy legalább két szám legyen rajta.

A pénzbecseréléssel kapcsolatban beszélnek arról is, hogy az ötszáz lejes bankjegyek helyett ujakat fognak kibocsátani, állítólag azért, mert sok hamis ötszáz lejes van forgalomban. Ezt a lirt még nem erősítették meg, az azonban bizonyos, hogy a Banca Nationala bucuresti rendelőre már nem adja ki a forgalomnak a hozzá bekerült ötszáz lejes bankjegyeket.

MOZI

xx „Trója bukása” első része „Szép Heléna elrablása” az aradi Apollóban. Az idény gyönyörű kidolgozása hatalmas filme a „Trója bukása”, amelynek első részét „Szép Heléna elrablása” címen vasárnapig vetíti az Apolló mozgószínház, míg a nagyszabású film második és egyben befejező része hétfőn kerül műsorra. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx „Tavaszi ébredése” ma szombaton utoljára az aradi Uránia színházban. Erich Kaser-Titz és Hertha Müller játszik a őszerepeket Wedekind világhírű gyermektragédiájában. A kiváló fiáremeket még ma, szombaton vetíti az Uránia. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

HIREK

Uj háboru készül.

Igaz ugyan, hogy béke dul a földön és a dulást a békeszerződéseknek köszönhetjük, de azért végérvényesen mégsem üzentünk hadat a háborunak. Egy kis háboru mindig eikel, mert az élet ugy szép, ha zajlik. Erre az álláspontra helyezkedett a berlini községtanács, amely annak rendje és módja szerint hadat üzent Budapest tanácsának. A nemes tanács ugyanis kimondotta, hogy a berlini Budapest-Strasset eltöröli a föld színéről és helyébe felépíti az Ebert-Grasset. A hadüzenet megtörténte után már mozgósították is az összes berlini városi munkásokat, akik a házakról légpégyverezik a Budapest-Strasse felirásokat. Az csak elgondolható, hogy Budapest tanácsa az éles támadást nem hagyja megtorlatlanul. Lehet, hogy mire ezek a sorok napvilágot látnak, már rohamsisakos budapesti üzemi munkások szuronytözegezve szedik le a Berlini-tér tábláit. És mi történik akkor, ha például Anglia a most divatos némeoszimpátiára való tekintettel rokonszenvesen ír a Budapest elleni koncentrált hadműveletről? Még elgondolni is rettenetes a következményeket: Budapest tanácsa fey verbeszölítja a népfölkelést összes üzemeiben és a harapófogós és kalapácsos brigádok az éj leple alatt leszedik a London-kávéház, Angol-park, Angol-magyar bank, Angol-osztrák bank és az összes angolok tábláit. Jaj Amerikának, ha moccani mer, a New York-kávéház, megszűnik New Yorknak lenni s ha netalán Olaszország is bele merne szólni a koncertbe, pusztul az Abházia, Meran, Venezia, Palermo kávéházak — felirata.

Tehát ez a jó öreg rücskös Európa egyelőre reszkessen, mert hadat üzennek egymásnak a városok. Megindul az új háboru.

— **Vidéki előfizetőinkhez!** Az új előfizetési negyed alkalomával felkérjük ugy hátralekés, mint előfizetésüket negyedévenként megújító előfizetőinket, hogy az előfizetési díjat mielőbb küldjék be a kiadóhivatalba.

— **Éjszakai üléseket tart a parlament.** Bucurestiből jelentik: A kama-ra éjjeli ülésén folytatták az ortodox egyházak egységesítéséről szóló javaslat vitáját. A szenátus éjjeli ülésén néhány jelentéktelen javaslatot tárgyaltak.

— **A timsoarai műegyetemi hallgatók bojkottja.** Zelea Codreanu perének tárgyalásakor a temesvári politechnika hallgatói egynapos sztrájkot tartottak. A rektor ezért Zege-nescu diákok és két társát egy hónapra kizárta a menzáról, mert ők bujtották sztrájkra a diákságot. A rektor határozatára április elsején az összes politechnikai hallgatók bojkottálták a menzát. Egy diákküldöttség ma megjelent Valcovici rektor előtt és kérte a három diákra vonatkozó kútló rendelkezésének visszavonását.

A budapesti rendőrtisztek megállapították Pödör Gyula azonosságát.

(Budapest, április 3.) Leirer Amália meggyilkolásának ügye a mai nappal befejezést nyert. A szerencsétlen nő gyilkosa maga mondott ítéletet önmaga fölött és egy revolverdörrenéssel kalandos betörői pályájára tett pontot. Ma érkeztek meg Csehszlovákiába azok a magyar rendőrtisztviselők, akik kétséget kizáróan megállapították, hogy a Mährisch-Sternbergben öngyilkossá lett fiatal ember azonos Pödör Gyulával, Leirer Amália gyilkosával.

Halálraítéltek a nyíregyházai gyilkos huszárt

A debreceni katonai bíróság példás ítélete.

(Debrecen, április 3.) Óriási érdeklődés mellett tárgyalta ma a debreceni katonai törvényszék a gyilkos nyíregyházi huszárok: Madár Antal őrvezető, Cs. Szabó Sándor és Szabó István ügyét, akik a múlt hónap elején Naháj József közhuszárt a kaszárnya padlásán felakasztották. A ma reggeli tárgyaláson Mánya Márton hadbíró-kapitány, elnök hallgatta ki a vádlottakat, akik egyöntetűen mind hűnösnek érzik magukat. Madár elmondja, hogy Naháj József közhuszárt a század legengedetlenebb katonája volt, aki miatt állandó szidalmazásban volt része, mert a huszár az ő szakaszában szolgált. A kérdéses napon a budapesti vonattal érkezett Naháj Nyíregyházára s amikor az őrvezetőnél jelentkezett, az éktelen dühbe gurult. Megna-

rancsolta két fuszárnak Cs. Szabó Sándornak és Szabó Istvánnak, hogy hozzanak magukkal kötelet és vigyék fel a padlásra az engedetlen közhuszárt. Itt a két katona az őrvezető parancsára lefogta Naháj, kötelet illesztettek a nyakába és felkötötték a padlás gerendájára. A szerencsétlen ember pár perc múlva meghalt. A bíróság a tényállás ismertetése és a tanúk kihallgatása után ítélethozatalra vonult vissza, majd rövid idő múlva ki is hirdették az ítéletet. A katonai bíróság Madár Antal őrvezetőt lefokozásra, a hadsereg kötelékéből való kibocsátásra és kötélt általi halálra ítélte. Szabó Sándor és Szabó István közhuszárok egyenként két évi súlyos börtönt kaptak. A halálraítelt kegyelemért folyamodott. A szigorú ítélet nagy megkönnyítést keltett.

— **Egyetemavató Jeruzsálemben.** A jeruzsálemi héber egyetemet felavatták. Délután öt órakor kezdődött a történelmi ünnepség. Az előző emelvényen Lord Balfour, Altemby tábornok Egyiptom főparancsnoka, Serrail tábornok Szíria francia főparancsnoka, báró Rothschild Alfonz, Herbert Sámuel főkormányzó, Chajesz bécsi főrabbi, valamint a külföldi államok és egyetemek képviselői foglaltak helyet. Kuck Palesztina főrabbija héber imával nyitotta meg az ünnepséget. Ezután Weizmann Chajim a cionista világszervezet elnöke, a manchesteri egyetem tanára adta át a cionista szervezet nevében az egyetemet a tudományos világ közösségének. Herbert Sámuel főkormányzó a palesztinai kormány nevében avatta fel az egyetemet. — Lord Balfour emelkedett ezután szólásra és mint a zsidó egyetem első rektora, héber nyelven mondotta el megnyitó beszédét. Ezzel az avató-ünnepség véget ért.

— **Puccini-ünnep Timisoarán.** A temesvári színház ma és holnap este Puccini emlékének áldozik. A két operacsten Marcus István színészeti felügyelő mint vendég fellép a temesvári színházban.

— **Városi illetékek kivétele.** Arad város tanácsa legutóbbi ülésén foglalkozott a házberilletek megállapításának módjával. A tanács úgy döntött, hogy a tényleges bérérték nem mindig egyezik a valóban fizetett bérösszeggel és az illetékeket a bérérték szerint veti ki. A tanács egy bizottságot alakított, amely végig járja az összes aradi gyárakat és megállapítja azoknak tényleges bérértékét. A bizottság tagjai a következők: dr. Angel István polgármester, Muresan János főmérnök, Popa Constantin városi tanácsos, Rozvány Pál mérnök és Tabakovits Emil építész.

— **Megszűnik a magyar ellenzéki passzivitás.** Budapestről táviratozzák: A passzivitásban levő ellenzéki blokk intézőbizottsága az este váratlanul ülést tartott. Szilágyi Lajos, a demokratikus szövetség elnöke bejelentette, hogy a szövetség valamennyi tagjának az az álláspontja, hogy az alkotmányjogi törvényjavaslatok tárgyalásán az ellenzéknek részt kell vennie és ezért a nemzetgyűlésbe be kell vonulnia. A hozzászólások meghallgatása után az intézőbizottság végül is úgy határozott, hogy véglegesen csak akkor fog dönteni, ha majd valamelyik alkotmányjogi törvényjavaslat tényleg az ellenzék plénuma elé kerül.

— **Ügyészi nyilatkozat a Kornis-féle lopásról.** Megirtuk mai számunkban, hogy Tompa Mihályt, az aradi Kornis-rég tolvaját, valamint Steinberger és Fodor kolozsvári detektíveket átszállították a kolozsvári ügyészség fogházába. A volt detektívek ellen folytatott nyomozásról ma Manoliu Adrian kolozsvári királyi ügyész nyilatkozatot adott ki, amely így hangzik: — Steinberger és Fodor volt detektívek bűnügye rendkívül érdekes bűnügyi szempontból. A volt detektívek szinte határtalan vakmerőséggel jártak el, amikor a zsebmetszőtől elkönfiskált pénzt maguk között osztották szét. Ennek dacára szinte páratlan véletlennek mondható az is, hogy a bűnösök sikertült leleplezni. Tompa Mihály zsebmetsző bosszúból kiadta a detektíveket, akik a tőle elvett pénzen pazarló életmódot folytattak és különböző passzióknak hódoltak. A sziguranca letartóztatva a két detektívet, akiket én is kihallgattam. Ugy Steinberger mint Fodor beismerte bűnösségét és mindketten csak azzal vételeztek, hogy a pénz megszedítette őket. A nyomozás még folyamatban van.

— **Kettős eljegyzés az olasz királyi családban.** Nizzából táviratozzák: A belga trónörökös nővérével, Maria Jozefa királyi hercegnővel ma Bordigherába érkezett az olasz királyi pár meglátogatására. A látogatással kapcsolatban történik meg az érdekes családi esemény, hogy vasárnap Bordigherában ünnepli meg a belga trónörökös eljegyzését az olasz király második leányával és egyidejűleg Umberto olasz királyi herceg eljegyzési Mária Jozefát. Az eljegyzési ünnepségen az angol királyi pár is résztvesz.

— **Béke a német és francia repülőgépipar között.** Párisból táviratozzák: A német-francia kereskedelmi tárgyalásokban ma új fordulat következett be, amelynek következtében a német és a francia repülőgépipar képviselői egymással közvetlen tárgyalásokat kezdtek. A németek kiellenítették, hogy hajlandók elősegíteni a francia tőke részvételét a német repülőgépiparban azzal a feltétellel, hogy a franciák támogatják a németeket abban a törekvésükben, hogy a nagyköveti tanács változtassa meg a versaillesi békeszerződésnek a német aviatikára hátrányos rendelkezéseit.

— **Sirkőavató.** Néhai Róna Hermann sirkőavatója vasárnap délelőtt fél 11 órakor lesz az aradi izraelita temetőben.

— **Elítélték Budapesten az állítólagos cseh rendőrtisztet.** Budapestről táviratozzák: Ismeretes, hogy Hladis-Dobernig József állítólag cseh rendőrtisztet, amikor hetekkel ezelőtt a katonai fogházból a törvényszékre vezették kihallgatás céljából, a cseh követség előtt való elhaladás közben megszökött öreitől és a cseh követségen keresett menedéket. Hladis-Doberniget azután kiadták a magyar hatóságoknak, miután meggyőződtek róla, hogy közönséges bűncselekményért akarják felelősségre vonni. Hladis-Doberniget ma vezették elő a törvényszékhez, amely jóváhagyta a járásbíró ítéletét, amely szerint 2 hónapi fogházra ítélték sikkasztásért és csalásért.

— **Fiszlós baleset.** Halálos baleset történt tegnap Kovaszinc községben. Poerchi Dumitru, egy községi gazda 16 éves fia véletlenül az udvaron levő kutba esett. A fiu kiáltóását senkinek hallotta és a szerencsétlen fiu belefulladt a kutba. A balesetről távirati jelentést tettek az aradi ügyészségnek, amely megadta a temetési engedélyt.

— **Kerékpár és motorbicikli karambolja.** Súlyosnak gondolt baleset történt ma délután a Consistoriuui (Batthyány) utcában. Egy nagy sebességgel haladó motorkerékpár összeütközött egy kerékpárral. Mindkét jármű utasa a földre zuhant, azonban csupán kisebb horzsolásokat szenvedtek.

GOLD

szenzációs
telepatikus estélye
vasárnap este az aradi
Kulturpalotában

JEGYEK
Oláh Sándornál.

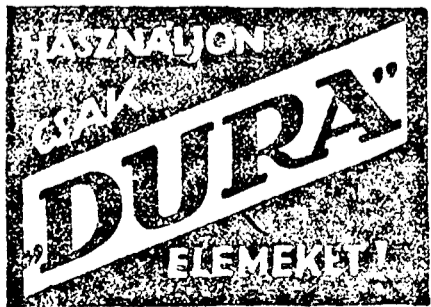
— **Rabindranath Tagore** nagybeteg. Londonból jelentik: Rabindranath Tagore környezetéből eredő hírek szerint a híres indiai költő egészségi állapota rosszabbra fordult. Szívgyengeség állt be nála, amely komoly aggodalomra ad okot.

— **Gyanus edmarás.** Moós Péter aradi lakos ma délelőtt jelentkezett a városi orvosi hivatalban és elmondotta, hogy az állomás közelében megmarta egy kutya. Dr. Cucu Vazul városi főorvos megvizsgálta a kutyamarást és megállapította, hogy a sebek rendkívül súlyosak. — Moós Péter sebeit bekötözték az orvosi hivatalban és a megmárt embert a cluji (kolozsvári) Pasteur-intézetbe szállítják.

— **Halálos verekedésért egy év fogház.** Az aradi törvényszék büntető tanácsa ma tárgyalta az elmúlt év őszén történt micelacai gyilkosság ügyét. Argyelán István és Teodorie Demeter vádlottakat szándékos emberöléssel vádolta az ügyészség, mert egy verekedés alkalmával Bugariu Száva parasztagdát agyonverték. A vádlottak előadták, hogy a bűntény elkövetése napján hallották, hogy régi haragosuk Bugariu társaival egyetemben meg akarja verni őket. Az esti órákban aztán az uccán tényleg meg is támadták őket és a sötétben nagy verekedés kezdődött. A maguk életét igyekeztek védeni s ezért olt ütötték Bugariut ahol érték, aki összeesett és néhány óra múlva a kórházban sérüléseibe belehalt. A kihallgatott tanak igazolták, hogy a meggyilkolt gazda és a vádlottak között régóta haragos viszony állott fent. Mivel a vádhatóság Argyelán István ellen tárgyi bizonyítékot nem tudott produkálni, őt a vád és következményei alól felmentették, Teodorie Demeter önvédelemből elkövetett emberölésért egy évi fogházbüntetést kapott.

— **Nagy menetjegykedvezmények** fogják megkönnyíteni a budapesti nemzetközi mintavásárt látogatni óhajtó román állampolgárok utazását. A CFR elhatározta, hogy mindazoknak, akik mintavásár-igazolványokkal rendelkeznek, 50 százalékos árengedményt ad. Minthogy ezt a menetjegykedvezményt a magyar államvasutak is engedélyezték, a látogatók egy és ugyanazon jeggyel oda és vissza utazhatnak. A mintavásár-igazolványok a vásár román képviselőténél szerezhetők be. Erre nézve lásd lapunk 7-ik oldalán megjelent hírdelményét.

— „**Sátán jelenj meg!**” Egyik budapesti napilap apróhírdései között találtuk ezt a különös jelzésre feladott és különös, de eredeti szövegű hirdetést: EGY-EGY ördög minden férfi, minden leány azt beszéli, de azért rossz nem lenne, ha egy örlög elvinné. „Sátán, jelenj meg” jelzésre fiókkiadóba.

Uldözik az angyalcsinálókat.

Rendkívüli mértékben elszaporodott az ország területén a magzatelhajtás.

(Arad, április 3.) Az egészségügyi miniszteriumtól ma délelőtt leirat érkezett a városi orvosi hivatalhoz, amely figyelmébe ajánlja az összes orvosoknak azt a megdöbbentő tény, hogy Románia területén feltűnő módon elszaporodtak a tiltott műtétek ezzel kapcsolatban a magzatelhajtások. Alig van Romániában város, ahol a halálozások statisztikája harminc-negyven százalékkal nem múlana felül a születések számát. Ez a szomorú tény — eltekintve a nyomasztó gazdasági krizistól — annak is tudható be, hogy igen sokan hivatásszerűen üzik a tiltott műtétek végrehajtásának elítélendő mesterségét. Ezzel a kérdéssel a napokban foglalkozott a minisztertanács és felhívta az egészségügyi miniszteriumot, hogy indítson

sürgős akciót abban az irányban, hogy *Románia városaiban működő orvosok és egészségügyi hatóságok akadályozzák meg a magzatelhajtásokat.* Az egészségügyi miniszterium leiratában arra kéri az orvosi hivatalt, tartson konferenciát, amelyen az összes orvosok vegyenek részt és tanácskozásuk alatt próbáljanak módot találni arra, hogy milyen formában lehetne leküzdeni az állam és a társadalom emez ellenségét és a konferencia eredményét közölje az egészségügyi miniszteriummal. Arad város orvosi hivatala a jövő hét szombatján tesz eleget a miniszterium felhívásának és dr. Cucu Vazul városi főorvos ezen a napon összehívja az összes aradi orvosokat a konferencia megtartására.

— **A legnagyobb elragadtatás hangján** beszélnek mindenütt Gold szigorló orvos telepatikus nutatványairól, amellyel Arad közönségét is bámulatba fogja ejteni vasárnapi estélyén. Még soha nem látott, teljesen újszerű és szenzációs produkciókat mutat be Gold, aki szigorúan tudományos alapon dolgozik. Kévé beszéd és sok cselekvés jellemzi Gold előadását, akiről a sajtó mindenütt, ahol csak eddig megfordult, a legszebb elismerés hangján emlékezik meg. Telepatikus és szuggeszciós előadásai az emberi lélek misztikumainak világába vezet s nemcsak érdekességével, hanem gyakorlati értékével és jelentőségével is rendkívüli érdeklődésre tart számot Gold estélye. Jegyeket már csak korlátolt számban árusít Oláh Sándor könyvkereskedése.

— **A Bailla-növendékek** aradi képképzőiskolájának — tekintettel az óriási érdeklődésre — délutánként nem 6, hanem 7 órakor zárul.

— **Béreljen Kerpel könyvtárában!**

— **Nagy hideg, szél és rossz idő** károsan hainak a gyöngéd arcborre. Ha mosdóvizünkbe eredeti MACK-féle KAISER BORAX-ot keverünk, megvédjük a bőrt a káros behatásoktól.

— **Kézimunkakönyvek** Sándor hírlapirodában.

— **Békfi-Szalay hangverseny** e hó 5-én, délután fél 5 órai kezdettel Aradon a Fehér Kereszt nagytermében. Jegyek Oláhnál.

— **Olvassa el az „Aradi Fáklya”** most megjelent számát, amelynek főbb cikkei ezek: Régi és mostani primadonnák, A tavasz és a toilette, Az elnémult aradi színház, Főlebbzés után pofonok, Pincér feketét, Dumine korcsmája, Emlékezés a könnyű élet nagymesteréről, A kisaszony ékszerai, Amikor nincsen szükség ügyvédre, A megtérő chansonette, A nagykereskedéstől a fogházig, A hét humora, stb.

Ön bátran kimutathatja
[a foga fehérét, Pál
Ha Farmodont fogkrémet
424 [és szájvizet használ]

A legújabb divat-örület.

Tavasszal Párisban minden nő kislunak öltözködik.

(Páris, április 3.) A tavasz Párisban még nem virít, de a tavaszi divat már itt van. A nők itt szembezárnak a természet rendjével is és ahogy télen nem vették fel a Közép-Európában oly divatos hőcipőket, úgy most sem törődnek a hideggel, meg a minden mosolyt megfiagyasztó és elbágyasztó ólmos esővel: *felöltik már a tavaszi nyárinak is beillő — vékony holmikát.* 1925. női divatja egyszerűen nem más, mint a mai fiudivat. A csöppke és mindenki által mennyiszter megcsodált párisi nőcske most egyszerre vékony, fekete, vagy barna és ugyanaból a színből kockázott szöveteiből. Férfi-szövetből. A fiu-kabát szabása testhez álló. Széles vállakkal. (Szóval nem angolos.) Baloldalon, a szív fölött kis zseb kerekedik. Zsebkendőket tesznek bele. Kétoldalt pedig nagy férfiszemből van, oda mélyesztik a csöppke kezüket. A kabát hossza térdig ér. Mint a szoknyácska, amely alól már nemcsak a kecses bokák, de a finom térdek is kivillannak.

— És újból a lapossarku cipők!

Apró kalapjukat mélyen a szemükbe húzzák, szájukat élcs vörösrre festik, kezüket belehelyeztik a szebeikbe, hónuk alá csapják az elmaradhatatlan bőrtáskát, amelybe bele van gyömöszölve a puder, a zsebkendő, a rouge, a tűkőr, a manikűröző olló és a négy hónap alatt felgyülemlett levelezés, no meg a tömérdek férfi-névjegy, cím és a ruhához idomult fiulepésekkel szaladnak végig a boulevardokon. Úgy festenek, mint a kis csecse-becse általában — fiuruhában!

Szemtelen mosoly pajzánkodik az arcukon és a szemükből kivillan valami különös, sehol a világon nem tapasztalható büszkeség, amely azt próbálná mondani, hogy ez én vagyok, csakis egyedül én, a párisi nő. Hát igen, ez ő,

a párisi nő! Tegnap törekeny, nőcske volt, ma kislun, holnap... ki tudja, mi lesz holnap?

Közgazdaság.

Zürichben 2.41.25, Párisban 8.80 a lej kurzusa.

A dollár a belföldi piacon ma délután két nap óta tartott 220-as árfolyamáról egyszerre 214-re esett. A dollár és általában a többi devizák esése a belföldi piacon előre vetíti árnyékát annak, hogy a lej a külföldi piacon rövidesen emelkedni fog.

HELYI VALUTAÁRAK. (Április 3.) Francia frank 11, svájci frank 41, dollár 214, dinár 3.30, szokol 6.30, lira 9, angol font 1020. *Kifizetések:* Budapest 330 Bécs 30.70, Prága 6.39, Zürich 41.70, Milánó 9, London 1035, Páris 11.20, Newyork 216, Belgrád 3.50.

ZÜRICHI TÖZSDEZÁRLAT. (Április 3.) Amsterdam 206.75, Newyork 518.50, London 2477.50, Páris 26.45, Milánó 21.17.50, Prága 15.35, Budapest 0.0072 Belgrád 8.35, *Bucuresti* 2.40, Varsó 1, Bécs 0.0073.

A ZÜRICHI UTÓTÖZSDÉN 2.41.25.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT. (Április 3.) *Kifizetések:* Páris 11.34, London 1035, Newyork 217, Milánó 8.95, Zürich 41.25, Prága 6.40. *Valuták:* Napoleon 300, aranyárka 49, leva 1.50, török lira 1.08, angol font 1010, francia frank 11.35, svájci frank 40.50, lira 8.75, drachma 3.40, dinár 3.50, dollár 215, lengyel marka 0.000039.50, osztrák korona 0.0030, magyar korona 0.0029, szokol 6.30.

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDÉZÁRLAT. (Április 3.) Magyar Hitel 403, Osztrák Hitel 146, Salgó 520, Rima 133, Ganz-Danubius 2.390, Kőszén 3.140, Szlavonia 61, Kereskedelmi Bank 1.035, Schlick 41 és fél, Cukor 2.070, Csáky 6, Ofa 464, Hazai Takarékszövetkezet 2.525. — (A számok ezresekben értendők.) **A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS JEGYZÉSEI.** (Április 3.) Prága 2123—2143, Belgrád 1145—1167, Newyork 71.590—72.590, Páris 3683—3707, *Bucuresti* 331—333, Milánó 2960—2978, Bécs 101.55—102.15.

— **Árumintavásár Aradon.** Az aradi árumintavásár rendezőbizottsága már elkészült a vásár előkészítő belső munkáival, úgy, hogy a jövő hét folyamán megkezdődik már a külső munka is, a kiállító tábor megszervezése. Ez az előjelek szerint aligha lesz nehéz munka, mert bár a rendezőség még semmiféle hivatalos kommunikét nem tett közzé, úgy Aradról, mint a vidékről rendkívüli érdeklődés nyilvánul meg az árumintavásár iránt. A vásár helyeül szolgáló liceum helyiségeit művészi és kényeszerüségi szempontok tekintetbe vételével osztották be kiállítási férőhelyekre, amelyeket nem a rendezőség oszt ki önkényesen, mint az eddigi árumintavásárok, hanem amelyekből tetszésük szerint választhatnak a kiállítók. A napokban megnyílik az árumintavásár külön irodája is, addig pedig mindennemű felvilágosítással a Kereskedelmi és Iparkamara szolgál. Az árumintavásár plakájára kiírt pályázat fölött vasárnap délelőtt tizenegy órakor dönt a bíráló-bizottság. A pályaműveket az Apolló-mozi eme

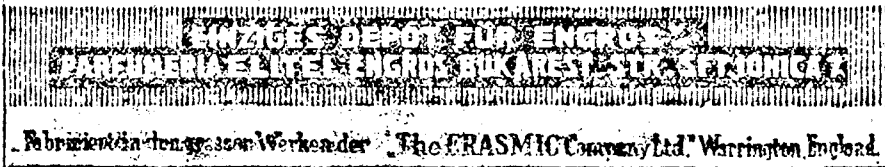
Nehmen Sie bitte eine Erasmic Seife u. eine Rasierseife irgend einer anderen Marke, - versuchen Sie beide, eine nach der andern. Indem Sie Wasser desselben Kalkgehalts und derselben Temperatur verwenden. Die ERASMIC Seife wird einem reichlicheren, dicken Schaum erzeugen: derselbe wird auf dem Gesicht nicht austrocknen. Die ERASMIC wird länger dauern und bis zum Schluss ihren Wohlgeruch bewahren.

RASIERSEIFE

ERASMIC

ZU BEZIEHEN IN ALLEN DROGUERIEEN, PARFUMERIEEN UND GROSSEN GESCHÄFTEN DES LANDES.

Abriezt in den grossen Werkenden "The ERASMIC Company Ltd." Warrington, England.

leti folyosóján állították ki és azokat a zsüri döntése után a közönség naponta délelőtt 10-12-ig és délután 4-től a miozielőadás végéig díjtalanul megtekintheti.

= A hetipiac. Élénk forgalom mellett az aradi pénteki hetipiacon az árak a következőképpen alakultak: Az élelmiszerpiacon: burgonya 4-6 bab 10, juhturó 35, tehénturó 16-18, vaj 90-110 lej. A majorságpiacon: liba 220-280, ruca 120-140, tyúk 90-120, csirke 70-90 lej. A gabonapiacon: zab 680-700, kukorica 460-480, árpa 750-770 lej métermázsánként.

= Huszadára csökken a román-magyar export-import. A város gazdasági viszonyokat, a fizetésképtelenségeken és csődökön kívül mi sem jellemzi jobban, mint az export-import forgalom ijesztő mértékben való csökkenése. A külfölddel való áruforgalmunk különösen Magyarország felé csökkent nagy mértékben. Április elsejétől kezdve már csak tíz Hungaria A. V. tehernokosi jön át naponta Romániába és ugyanannyi kocsi megy át Magyarországra megrakottan. A múlt év őszén még 220 kocsi volt a napi forgalom, így félesztendő alatt huszadára csökkent le a román-magyar export-import forgalom.

= A budapesti nemzetközi vásár. Az 1925. évi Budapesti Nemzetközi Vásár, melyen részt vesz a magyar és külföldi ipar és kereskedelem minden ága, április 18-27. közt lesz. Gondoskodás történt arról, hogy külföldieknek a vásár látogatása megkönnyítessék, amiért is számukra illetékes helyen az alanti kedvezményeket biztosították: 1. A magyar államvasutak összes vonalain és vonatain, továbbá a Magyar Folyam- és Tengerhajózási Társaság, valamint a Duna Gőzhajózási Társaság hajóin úgy menet, mint jövővet 50 százalékos árengedmény (április 13 és 30. közt.) A külföldről a vásárra szállított áruminták díjmentesen szállíthatnak a határállomásig. 2. A román vasutak a visszautazásnál április 21 és 30. közt 50 százalékos engedményt (vagyis féljegyet) biztosítanak annak, aki a vásáron lebélyezett vásárigazolvánnyal bizonyítja, hogy a Budapesti Nemzetközi Vásárt meglátogatta. A kiállított, de el nem adott áruminták április 21 és május 30. között szintén féldíjjal szállíthatnak vissza. Ez esetben az áruknál a szállítólevéllel kell bizonyítani, hogy azok Romániából a budapesti vásárra küldettek. 3. Az utlevelek a vásárigazolvány felmutatása esetén az összes magyar követségeken és konzulátusokon féláron láttamoztatnak. Április 13 és 27. között a magyar határ egyébként vizum nélkül is átléphető, ha a budapesti vásárra való utazás a vásárigazolvánnyal bizonyítottatik. Ez esetben a vizum a vásár területén szerzendő beutólagosan. 4. A vásárra érkező idegeneket Budapest Székesfőváros Idegenforgalmi Hivatala (IV., Harisbazar 1., telefon: 2-24. szál) látolja el. Vásárigazolványok 150 lej beküldése ellenében kaphatók a Kereskedelmi- és Iparkamaráknál, Arad, Brassó, Kolozsvár, Marosvásárhely, Nagyvárad, Temesvár, továbbá a magyar királyi követségnél Bucuresti. Str. Boteanu 4. A fent felsorolt kereskedelmi- és iparkamarák, valamint a követség minden érdeklődőnek készséggel adnak felvilágosítást.

Cenzurat: Prefectura Judetului. Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttökért nem vállalunk felelősséget.
FELSZÓLÍTÁS!

Mark Vasile Lupeni üzletét átveszem, felszólítom ezután a hitelezőket, hogy követeléseiket április 15-ig nálam bejelentsék, mert későbbi jelentkezőket nem veszek figyelembe.

OBVEGEU LEONTIN
Lupeni.

FELHÍVÁS!

Miután Szente Indricăni birtokát kepező szivógáz és Pascu Traian és Păru Iosif birtokát kepező gőzmalmokat Sepreuson vétel útján megszereztük, felszólítunk ezután minden hitelezőt, hogy követelését 8 napon belül nálunk okvetlenül jelentse be, mivel ezen idő lejártá után esetleges követeléseket figyelembe nem vehetünk.

Aradsántmartin, 1925. ápr. 2.
JOHANN FRISCH és GEORG KUGLER
180 Aradsántmartin.

Órák ékszer
alkalmi és husvéti órák
ajándéknak: a legműhely!
alacsonyabbon vásárolhat

Vendők CSÁKY.
műtőrem! 1632
éves Aradon, a város-
házával szembe épületben

BUDAPESTI
Nemzetközi mintavásár
1925. április 18-tól 27-ig.
rendesi a 7228

budapesti keresk. és Iparkamara.
50%-os menetjegy kedvezmény.
Vizumkedvezmény.
Felvilágosítással szolgálnak:
Bucurestben: A magy. kir. követség irodája
Dr. Margullos M., Paszagiul Román 12.
Cernowitzban: A keresk. és Iparkamara.
Központi iroda: Budapest, V., Szemere-u. 8.

NŐI KALAPOK
minden divatszínben és virágdíszek
nagy választékban. Férfi kemény-
és puhakalapok vannak raktáron.

Női tagal kalapok átvarrását,
férfikalapok festését minden színben
és formában elvállalok

BITTENBINDER KONRAD
villanyerőre berendezett férfi és női
kalapgyártás ARAD, Strada Eminescu
No. 2. Fehér Kereszttel szemben. ☺☺

Állomással szemben kiadó

üzlethelyiség, irodával és rakárral,
évi 24.000 lej, üzlethelyiség egy szobával
lakással évi 20.000 lej. — Értekezni:
Salomonná, Arad, Bul. Carol No. 79., emelet.

PRIMA TORDAI PORTLAND CEMENT
stukatur és aiabastrom gypsz,
díszszentmártoni darabok carbid
detail és waggontételekben kapható:
Kornis Testvéreknél, Arad,
Bul. Reg. Maria 13. Telefon sz. 501, 90. 355

Uri magánház

a város központjában, 4 szobás fűrdő-
szobás elfoglalható lakással, teljesen ai-
pincézve, nagy udvar és nagy kerttel,
800.000 lejért ELADÓ. — Megbízott:
Urauli-iroda, Arad. Ipostával szemben.

Kontár kezekre!

ne bízza fehérneműinek
készítését, mert azt 1816
precízen és jól csak
„CARLES“
férfi fehérnemű gyár
Pancotán készíti!

TIMISOARAI MOZI.

Belvárosi mozi:
április 6-án hétfőn, 7-én kedden.
Gyárvárosi mozi:
április 6-én vasárnap, 9-én esütőtökön.
Mehalai mozi: április 11-én szombaton.

A bucaresti „Clasio” mozi nagy sikere!

„A könnyek szigete”

Hatalmas dráma 6 felvona-
sban, a főszerepekben
a német moziművészet
hírnevségei: u. Klükka:
Lya de Putty
és **Paul Wegener.**
Befejezésül
egy nagyszerű vígjáték.

Bognár!

Temesremetel gazdaság
röptűn belépésre keres
éves bognárt.
Cím: **Kanizsa Béla,** Timisoara.
Martirul Popescu 7., Elisabetin. 1910

Ujságmakulatura

5 kgr.-os cso-
:: magokban ::
kapható a kiadóhivatalban

Egyszép vagyont
1200 dollárt

vagy egy most épült, fres. elfoglalható, modern, három szoba, fűrdőszoba, konyha és mel-
lékhelyiségekből álló házat nyerhet, ha megveszi a Kósa-féle szatmári házorsolás egy
sorsjegyét 250 lejért. Senki ne üljön fel hangzatos hirdetéseknek! Ennél a
házorsolásnál összesen csak 1800 és nem számlálatlan sokezer sorsjegy bocsátott ki, a
nyerés esélye tehát mindenki számára realizálva van. A sorsolást közjegyző és külön polgári
bizottság végzi az érdekeltek szeme előtt. **Huzás május hó 10-én!**
Sorsjegyek: Aradon a Huszerl, Octogon tőzsdékben, a Kerpel-, Oláh
könyvkereskedésben és a Sándor hírlapirodában.

Cassa de Pastrare a Judetului, Arad. :: Aradmegyei Takarékpénztár, Arad**Convocare.**

D-nii acționari ai societății noastre sunt convocați

la LIV-a adunare generală ordinară

pentru ziua de 5 Aprilie 1925. a. o. ora 11 $\frac{1}{2}$, în localul institutului (Arad, B-dul Regina Maria 22-24.)

Ordinea de zi:

1. Darea de seamă anuală, aprobarea bilanțului pe anul 1924, prezentarea raportului cenzorilor, hotărârea asupra distribuiri beneficiului net, descărcarea de gestiuni.
2. Alegerea a 8 membrii în Consiliul de Administrație și a 5 cenzori pe o perioadă de 3 ani.
3. Alegerea a 13 membrii în Comitet pe o perioadă de 2 ani.
4. Modificarea paragrafului 74. din statute.
5. Imputernicirea consiliului de administrație spre a putea modifica în cercul său de activitate statutele institutului potrivit eventualelor instrucțiuni ale Tribunalului sau altor autorități.
6. Eventuale propuneri de către acționari.

D-nii acționari cari doresc a lua parte la adunare, își vor depune acțiunile contra chitanță la casieria principală a institutului nostru până la 4 Aprilie 1925. ora 12 a. m.

D-nii acționari pot lua oricând act de propunerea Consiliului de Administrație cu privire la bilanțul și distribuiri beneficiului, actele stându-i la dispoziție cu 8 zile înaintea adunării.

CONSILIUL DE ADMINISTRATIE.

Arad, la 21. Martie 1925. la Casei de Pastrare a Judetului Arad.

Meghívó.

Az Aradmegyei Takarékpénztár t. részvényeseit a folyó évi április hó 5-én délelőtt 1 $\frac{1}{2}$ órakor az intézet helyiségeiben (Arad, B-dul Regina Maria 22-24) megtartandó

LIV. évi rendes közgyűlésére

ezzel tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Az évi jelentés, az 1924. évi mérleg és a felügyelő-bizottság jelentésének előterjesztése, a mérleg megállapítása, határozat a tiszta nyereség felosztása felett, valamint a felmentvények megadása.
2. Az igazgatóság 8 tagjának és a felügyelő-bizottság 5 tagjának megválasztása 3 évre.
3. A választmány 13 tagjának megválasztása 2 évre.
4. Az alapszabályok 74. §-ának módosítása.
5. Az igazgatóság felhatalmazása, hogy a cégbiróság, vagy más hatóság által netán kívánt alapszabálymódosításokat, vagy pótlásokat saját hatáskörében intézhesse el.
6. A részvényesek netáni indítványai.

A t. részvényeseket, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkérjük, hogy részvényeiket folyó évi április hó 4-én déli 12 óráig az intézet főpénztáránál nyugta ellenében letéteményezni sziveskedjenek.

A mérleg, valamint a nyereség-felosztására vonatkozó igazgatósági javaslat a t. részvényesek által a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet helyiségében betekinthető.

Arad, 1925. március 21-én.

**AZ ARADMEGYEI TAKARÉKPÉNZTÁR
IGAZGATÓSÁGA.****APRÓ HIRDETÉSEK.**

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjat szavak szerint számítjuk. Minden szó hirdetés ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesztünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóhivatalt fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Alkalmazás.

HÁZVEZETŐNŐI állást keres fiatal özvegy uriaszony, főzést is vállalok. Kizárólag idős házaspárhoz vagy idős hölgy és urhoz megyek alkalmazásba. Cim: Végel Aladárné, Savarsin (Soborsin.) 1878

RAKTARNOKI, esetleg első segédi állást keres 28 éves, nős vas- és fűszerkereskedő. Cim: Schwarz Mór, Chisineu-Erdéts. 1897

ARADI fatelepünkre keresünk április 15-re jóírású ügyes gyakornokot. Seidner Bernát és Pia Str. Metianu 2. 1893

TAKARITÓNÓ és mindenestül kerestetik azonnalra. Arad, Str. Marie Chendi (Kölcsény-u.) 6. háztulajdonosnál. 10211

QÉPÉSZ-géplakatos, motor és gépek kezelésében és javításában perfect, cséplőgarnitúra kezelését vállalná lehetőleg javítással. Cim Rudolf Mosse Oradea-mare. Rbor 1213 cpt. 1918

INTELLIGENTES deutsches Fräulein zu grössere Mädchen wird gesucht welche gute Zeugnisse besitzen. Arad. Piața Avram Iancu No. 7. I. Stock. 1864

ÜGYES, megbízható szobalányt keresek azonnalra. Cim Wiesel Arad. Str. Seminarului 6. (Sina-u.) 1908

Lakás.

ÖTSZOBÁS modern lakást keresek belvárosban. Ajánlatokat „Május” jellegre Rudolf Mosse (Sándor hírlapiroda) Arad kérek. 10212

KÜLÖNBEJÁRATU, tiszta butorozott szobát keres május elsejére fiatalember. Megkeresések ármegjelöléssel az Aradi Közlöny kiadójába kéretnek. 1921

KÉT butorozott szobát, külön bejárattal, fürdőszoba használattal, modern házban keresek. Ajánlatokat „Otthon” jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatallába kérek. 1911

Vétel és eladás.

HASZNÁLT könyveket előnyös áron vesz Sándor hírlapiroda Arad. 10197

NÖVÉNY tápsó a cserépvirágok fellődését legjobban előmozdítja. Földes gyógy-szertár Arad. 1719

STELZHAMMER FÉLRÖVID ZONGORA, bőrgarnitúra, komplett háló- és szalonberendezések, valódi perma összekötő szőnyegek, ebédlő szmirna szőnyeg, nagy Singer varrógép, 12 személyes áveg service, márvány íróasztal készletek, dohánzó asztalka, kézimunka goblein fotelok, íróasztalok, könyvszekrények, takarók, ezüst kanalak, dísztárgyak, festmények stb. igen jutányosan eladók. Arad, Strada Consistorului 12. szám (v. Batthyány-u.) I. e. jobb. 1000

Dr. MLADEJOVSKY egyetemi tanár Sclerol syrupja a véredény elmeszesedés legújabb gyógyszere. Földes gyógyszer-tárban Arad. 1717

„PHANTOM-MOTOROK” Hammer Vilmosnál. Arad, Piața Avram Iancu 5-6. 10010

MINDENNEMŐ ezüst tárgyakat, szőnyeget, antik órákat és antik tárgyakat, egész szoba berendezéseket, egyes butordarabokat, dísztárgyakat, mindentéle férfi ruhát stb. bizományba veszek, azok gyors lebonyolításáról gondoskodom. Kezelési költség nincs. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u.) I. em. jobb. 1000

VANILLOGEN egy csomag pótolja a drága vaniliát. Földes gyógyszer-tár Arad. 1718

EZÜSTÖT, mindennemű régi tárgyakat magas árban vesztünk. 2 Bergere hotel 9000, 2 Klubhotel 6000 vadonatul. Biedermayer komplett garnitúra asztallal 18.000 lei, Dudits Andor, Körmeny-Frim, Iványi-Grünwald képek olcsón Salon Artistiqueben. 1783

Egy jókarban levő 6-os cséplőszekrényt és egy jó jégsekrényt megvételre keres Mosia St. C. Pop. Conop. 1840

FÉRFI és női ruhák, kosztümök eladók. Arad, Str. Unirei 5. 1848

VESZEK borospalack öblögetéséhez szükséges mosógépet. Ermesz. Arad, Str. Mărășești (Kossuth-u.) 12. 1909

EBÉDLŐSZŐNYEG, futószőnyeg, szalongszőnyeg, festmények olcsón eladók. Cim „Fortuna”-irodában. Arad, Str. Consistorului 31. 10010

ZONGORA vasszerkezettel, bécsi gyártmány jókarban 28.000 leiert eladó. Arad, Str. Pompiliu 21. 15154

Ingatlan.

Magánházak elfoglalható lakásokkal legolcsóbban vehetők: „Fortuna”-iroda utján, Arad, Str. Consistorului (Batthyány) 31

Üzletok.

ÓPÉCSKAN, aradi ut mellett téglából épült korcsma, üzlet, 2 szoba, nagy istálló, kert örökáron eladó. Cim Pécska 896. sz. 1741

ÉJJEI MULATÓ szabad kézből eladó. Arad, Str. Jelelor (Háromveréb-u.) 3. 1895

Oktatás.

ANGOL órákat vennék, a nyelvet szépen és tökéletesen beszélő egyéntől. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatallába kérek. 300

Különféle.

PÉNZKÖLCSÖNÖKET legelőnyösebben azonnal folyósítottok. Haász-iroda. Arad, Str. Romanului 5. (Zrinyi-u.) 16546

Uj, modern

négyszobás, parkettás, fürdőszobás és mellék-:: helyiségekből álló ::

lakás kiadó.

Értekezhetni: Arad, Str. Sinoal 14. (Szent Antal-uca). 1922

Pénzszüke miatt saját árban:

férfi öltöny . . .	Lej 1650.—
fiu öltöny . . .	1250.—
gyermek ruha . . .	750.—
gummi kabát . . .	960.—
fregoli kabát . . .	2600.—
tavaszi felöltő . . .	2700.—

MUZSAY JÓZSEF

férfi-, fiu- és gyermekruha készítősi telepe
Arad, a színházzal szemben.

Mi a „FORTUNA”?

A „FORTUNA”-iroda, Arad, Str. Consistorului 31., a legdiszkrétebben közvetít házasságokat a társadalom minden rétegéből. 100010

Bérlőházakat, magánházakat, elfoglalható lakásokat legolcsóbban Haász-iroda utján vehet. Arad, Str. Romanului No. 5. (Zrinyi-uca);

Felhívjuk az összes érdekelteket, hogy a

pászkat

vasárnap, f. hó 5-én vegyék át, mivel a sütést befejezzük és további igényléseket készletheány miatt esetleg nem tudunk kiszolgálni.

Orth. Izraelita Hitközség
Előljárósága. 10211

**FOWLER, WENSZKI, GANZ és KEMNA
Gőzeke alkatrészeket
sodronyköteleket**

W. D., Stock és Romeo motoreket, valamint azok összes alkatrészait legelőnyösebb feltételek mellett szállít

AGRICULTURA Ipari és kereskedelmi társulat
Táviratcim
AGRICULT
IV. Str. Pop de Basoști (Rötös-u.) 26. Telefon: 18-60.

A legjobb és legjobb férfi ruhák és felöltők legolcsóbban Moskovitznál Arad, a színház-épületben szerezhetők be.

Nyert az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadóhivatallal: Aradi nyomdával.